

– Eg eri spentur upp á, hvat hendir í Frankaríki, nú EM verður. Eg havi altíð hugsað, at eg kundi hugsað mær at fari til eitt slíkt tiltak, kanska tikið börnini við, men tað er ikki tað sama longur, sigur Heini Harryson

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

ár eru 48 yvirgangsálop framd í Turkalandi.

Tað ógvusligasta álopið var í Ankara, 10. októbur, tá 102 fólk lótu lív. Heini Harryson sigur, at tað loypti hvøkk á tey seks.

– Hetta skuldi vera ein hugnaligur túrur. Vit vóru trý pør, sum skuldu fara og hava øll smá børn, so nú fóru vit at ivast. Vit høvdu jú hug at njóta býin, at fara út at eta á matstovum og annað um kvøldið, men nú vóru vit farin at ivast í, um vit mundu megnað at njóta tíðina. Fóru vit alla tíðina at ganga og hyggja eftir monnum við ryggsekkum og vápnum og bumbum, spyr Heini Harryson. Harumframt skuldi G20 toppfundur vera í Turkalandi samstundis, sum kanska kundi verið eitt mál fyri yvirgangsálopum.

Tað er júst hetta, sum er fremsta avleiðingin av yvirgangi og í mongum førum kanska eisini fremsta endamálið.

Endamálið við yvirgangi er eittans – at skapa ótta. Málið í sjálvum sær er ikki at spreingja eitt flogfar, at drepa nakrar teknarar ella steðga eini konsert og skjóta frá hond. Yvirgangsálopini spæla ein leiklut í eini størri heild, tað er eitt tól fyri at røkka einum endamáli.

Alfred Hitchcock, meistarinn innan ræðufilmar, verður endurgivin fyri at hava sagt, at ræðslan er ikki í sjálvum brestinum, men í varhugan av brestinum (The terror is not in the bang, it is in the anticipation of the bang). Tað er júst hesum, yvirgangskroppar gera sær dælt av. Við at fremja yvirgangsálop loypa teir ótta á fólk, óttan fyri, at hetta kann henda aftur, nær sum helst, hvar sum helst.

– Tað endaði við, at tað als ikki hevði verið hugnaligt at farið avstað, um ein bara gekk og óttaðist yvirgangsálopini, sigur Heini Harryson.

#ParisOnFire

Endin var, at tey seks valdu at broyta ætlanirnar, einans eina viku áðrenn fráferð. Heldur enn at fara til Istanbul, lá leiðin til Verona.

– Vit høvdu nærmast givið upp og slept øllum ætlanunum um at fara, tá vit frættu, at eitt maraton skuldi vera sama vikuskifti í Verona í Italia. Tí lá leiðin hagar í staðin, greiðir Heini Harryson frá. Ferðaseðlarnir vóru broyttir og tey byrjaðu aftur at gleða seg.

Um kvøldið 13. novembur setir flogfarið seg í Italia og beinanvegin frætta tey um álopini í París. Alt kvøldið fylgja tey tíðindastreyminum og hoyra um ræðuleikan,

sum fer fram í gøtunum í franska høvuðsstaðnum, har seks yvirgangsmenn loypa á ein konsersal, eitt fótbóltsstadion og fleiri matstovur og skjóta frá hond.

Heini Harryson sigur, at tað var ein serlig kensla at sita í Verona og vita, at tað var júst hetta, sum var orsøkin til, at tey valdu at fara til Italia heldur enn Turkalands.

– Vit sótu á hotellkamarinum og fylgdu við hesum her. Nú var yvirgangurin kortini komin nær og enn nærri kendist tað, tá tað frættist, at eini yvirgangsmaðurin var flýddur til Italia, sigur hann.

Um allan heim byrjaðu fólk at vísa sín stuðul til París. #Parisonfire, #prayforparis, #VivelaFrance, #JesuisParis og #notafraid gingu sína sigursgongd á sosialu miðlunum. Eisini í Verona tóku fólk stuðulsútsagnirnar til sín.

Fýrverk loypti hvøkk á

Morgunin eftir skulu tey seks so mæta til start í maratonrenningini í Verona. Álopini kvøldið fyri seta sjálvandi sín dám á huglagið og tað er eyðsæð, at mong hugsa um yvirgangsálopini. Áðrenn maratonrenningin byrjar, fáa allir lutakararnir eisini eitt klistrimerki at seta á klæðini, til minnis um álopini í París.

– Vit renna fyri París ella okkurt líknandi, stóð á klistrimerkinum. Meðan vit so standa og festa hetta klistrimerki á klæðini, brestir onkur nakað av fýrverki skamt har frá. Fjáltur kom á alla fjøldina. Tað merkist øgiliga væl á øllum, sum vóru har, at tey gjørdust sera bangin av hvølla brestinum, men fólk komu skjótt fyri seg aftur, sigur hann.

Heini Harryson ásannar, at ávirkanin frá yvirganginum merktist enn í dag, og hevur spælt ein leiklut í fyrireikingunum til árliga túrin.

– Vit hava avgjørt, at í ár fara vit til Portugal, langt burtur frá yvirganginum í Miðeystri. So yvirgangurin ávirkar heilt víst, hvagar man leggur leiðina, sigur Heini Harryson.

– Eg eri spentur upp á, hvat hendir í Frankaríki, nú EM verður. Eg havi altíð hugsað, at eg kundi hugsað mær at fari til eitt slíkt tiltak, kanska tikið börnini við, men tað er ikki tað sama longur, sigur Heini Harryson og minnir á, at eina álopið 13. novembur var rættað móti júst Stade de France, leikvøllinum, sum skal hýsa bæði fyrsta dystinum fríggjakvøldið og finaluni 10. juli.

DANJAL@SOSIALURIN.FO